

kostende er beregnet til kr. 65 000; men desuden vil hertil komme et beløb til ekspropriationer. Til dette arbejde er der af staten bevilget kr. 20 000, og paa grundeirnes part vil der altsaa komme kr. 45 000, dersom overslaget slaar til, foruden vistnok en 10 à 12 000 kr. i ekspropriationsudgifter. Foretagendet har været under forberedelse i mange aar, og allerede i 1891 blev der af landbrugsingeniøren udarbejdet plan for arbeidet. Dengang skræmmedes man fra det ved de store anlægsudgifter, som flere af grundeierne ikke saa sig istand til at kunne klare. I de aller sidste aar har man dog fattet nyt mod, saa at der nu er opnaaet omtrent enstemmighed om at fremme sagen. Det ligger da ogsaa i en bygd, hvor udnyttelsen af al ubrugt jord gaar fremad med en glædelig fart, og det vil vistnok ikke falde vanskeligt for dem, som vil faa formeget jord til, at de selv kan bruge den, at faa jorden afhændet til rimelige priser.

Naar udviklingen af jordbruget først er kommet saa langt i en bygd, som dette vidner om, saa vil sikkerlig alle ønskelige fremskridt komme mere som af sig selv, og at føre udviklingen frem saa langt og længere vil være en overmaade smuk og betydningsfuld opgave for *lokale jorddyrkningsforeninger* omkring i distrikterne, hvorom der nu i den aller sidste tid er bleven nogen tale i landbrugsinteresserede kredse.

Stavanger 4de december 1905.

GRØFTNING AF MYR.

UDDRAG AF INDBERETNING FRA AMTSAGRONOM K. MONRAD OM MYRKULTUR-
UDSTILLINGEN I BERLIN.

DA ANVENDELSEN AF LUKKEDE GRØFTER ved myr dyrkning bliver mere og mere almindelig, er ogsaa spørgsmaalet om hensigtsmæssige lukkede grøfter og et godt lukningsmateriel blevet meget aktuelt, hvilket ogsaa kunde forstaaes af det store antal modeller af lukkede grøfter og lukningsmateriel, som var udstillet. Disse gik mest ud paa anvendelse af affald fra sagbrugene, nemlig baghun, vragbord, kantflis eller spilder og lignende sammenstillet eller sammenspigret mere og mindre kunstfærdig, altsammen vistnok bra nok, men igrunnen intet nyt. Modeller af grøfter lukkede med kvist, faskiner og med rajer eller strangler. Endvidere saaes torvgrøfter, og af disse var der noget nyt, nemlig en torvgrøft, kaldet klappdrænering, udstillet af anstalten Bethel bei Bielefeld, hvilke paa seig myr turde faa anvendelse, hvorfor disse nærmere skal omtales. Først optages en 90 cm. bred og 30—50 cm. dyb grøft, hvorpaa myren, hvis den er meget blød, staar et à to aar for at sætte sig; derpaa optages i midten af grøften en 30 cm. bred og 80 cm. dyb rende (lodrette vægge) se fig. 1. Rendens øverste kanter afskraaes som vist paa fig. 2, hvorpaa siderne løsskjæres med lange, tynde spader ned til en dybde af ca. 70 cm.

Efterat siderne saaledes er løsskaarne bøies disse sammen mod midten ved hjælp af lange bretter, saaledes som vist i fig. 3; herved faaes en trekantet aabning, ca. 40 cm. høi. Under dette arbeide maa der gaa en mand paa hver side for med bretterne at klappe de løsskaarne torvvægge mod hverandre. Tilslut fyldes grøften med den op-

Fig. 1

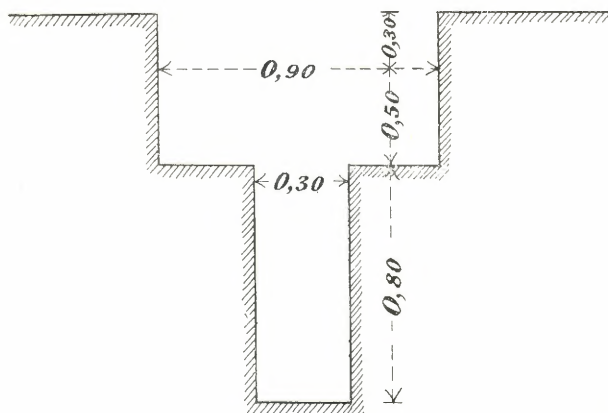
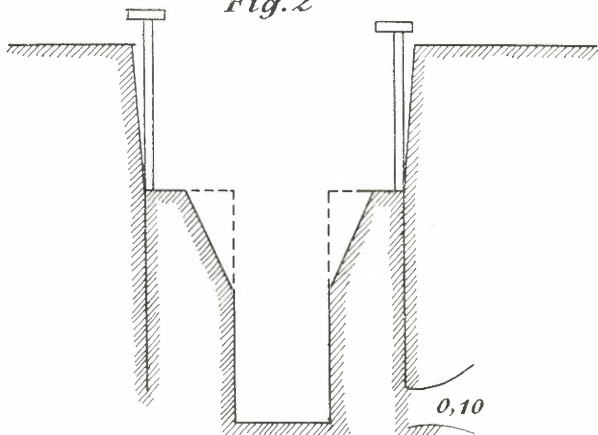

Fig. 2

stukne torv. Denne slags torvgrøfter oplystes kun at koste 8 pf. (ca. 7 øre) pr. løbende meter.

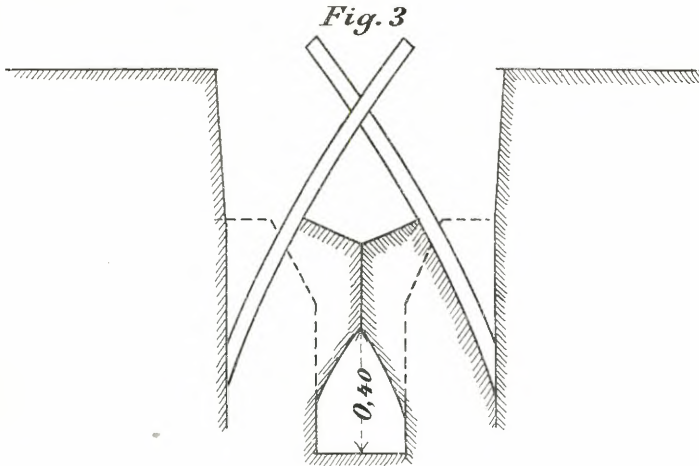
Fra Finland udstilledes endel haandredskab, forarbejdet specielt for anvendelse ved grøftning i myr. Det var usedvanlig store hakker og biler, hvormed torven nærmest huggedes ud i grøften, og ved hvilke der med øvelse skulde kunne udrettes særlig meget.

Over iagttagelser om, i hvilken grad myrerne synker ved udgrøftning, fandtes desværre kun en opgave, nemlig fra en stor mose-

myr i provinsen Hannover (Kedinger Moor), hvilken havde sunket ca. 2 m.

I hvilken udstrækning myrerne bør udgrøftes afhænger af mange ting, saasom beskaffenhed, fald, klimaat, nedbørsforhold, hvortil den skal benyttes osv.

Tidligere var det almindeligt at tørlægge al myr meget sterkt, uanseet lokale forhold; men de i den senere tid i Finland, Sverige og Tyskland gjorde forsøg har alle pegt i retning af, at en grundere grøftning, navnlig for daarlig formuldnete myrer, er mere formaalstjenlig. Daarlig formuldnet myrjord, hvoraf vi har nok saa meget, lider nemlig ganske let af tørke.

»Svenska Mosskulturföreningen« udstillede en del grafiske tabeller, som udviste, hvordan dybere og grundere grøftning havde influeret paa jordtemperaturen og avlingernes størrelse. Forsøgene var udført paa Flahult paa sandkjørt hvidmosemyr, og af disse fremgik, at temperaturen gennemgaaende havde været høiere saavel om vaaren som udover sommeren paa den grundt grøftede myr (50 cm. dybe grøfter), ligesom udbyttet her var større. Ved dyrkning af vel formuldnet myr, og hvor jorden skal anvendes som aaben ager, bør altid grøftes dybere, medens, naar myren skal anvendes til england, en grundere grøftning er fordelagtigere. Det vil saaledes være formaalstjenligt, hvis de naturlige forhold tillader det, at hæve, f. eks. ved inddæmning, vandstanden i grøfterne, naar arealet skal benyttes til græs. Lignende resultater er ogsaa fremkommet ved forsøg, udførte i Finland.

De vel formuldnete myrer kan ogsaa grøftes formeget, hvilket saaes et tydeligt eksempel paa i profilet af en myr, udstillet af forsøgsstationen i Bremen, idet det fremviste sprækker og revner, som endog gik helt ned i undergrunden. Denne for sterke tørlægning oplystes foraarsaget ved, at der gennem myren i et eller andet øiemed var

optaget en meget dyb kanal. Forsøgsstationen havde nu i opdrag at udforske, hvorledes denne ulempe kunne afhjælpes, hvilket ifølge paa-gaaende forsøg mentes bedst maatte ske ved, at sand- eller jordkjøre myren sterkt, idet fordampningen derved i høi grad vilde forringes. Paa mosemyr bør som regel afstanden mellem de aabne grøfter ikke være over 20 m., medens paa vel formuldnat jordmyr kan afstanden betydelig forøges (endog op til 100—150 m.).

MYRDIRKNING

UDDRAG AF INDBERETNING AF AMTSAGRONOM K. MONRAD OM
MYRKULTURUDSTILLINGEN I BERLIN.

MED HENSYN TIL DEN EGENTLIGE DIRKNING af myr fik man indtryk af, at her anvendtes forskjellige metoder, dels uden, dels med sand- eller jorddækning. Den stærke *sanddækning* (15—20 cm.), som tildels anvendes i Tyskland, bliver aldrig at anvende under vore forhold, hvorimod en sand- eller jordkjøring med et 2—3 cm. tykt lag eller ca. 30 m.³ pr. maal, naar forholdene tillader det, maa tilraades. De herom af »Svenska Mosskulturforeningen« udførte og udstillede forsøg og maalinge godtgjorde, at der ved saadan dækning opnaaedes en ikke ubetydelig stigning af jordtemperaturen, ligesom vekst- eller vegetationstiden forkortedes endog med indtil 10—12 dage.

En ny metode til i det store at sanddække myrerne paa var opfundet og taget patent paa af en tysk ingeniør. Principet var ved hjælp af en centrifugalpumpe at oppumpe fra bunden af de store kanaler den i vand opslemmede sand eller ler, og saa gennem rørledninger drive denne velling udover myroverfladen; vandet rinder tilbage, medens sanden eller leret bliver igjen paa myren.

Spørgsmaalet om *kalkning* var belyst ved mange forsøgsresultater saavel fra Tyskland som fra de nordlige Lande, og det fremgik heraf, at mosemyrerne altid maatte kalkes. Naar vi ofte har vanskelig for at faa bælgplanterne til at trives paa myr, ligger maaske aarsagen hertil i mangel paa kalk. Ved enkelte i Finland udførte forsøg har man ikke seet nogen virkning af kalkning. Derimod lægger man overalt vegt paa tilførsel af bakteriejord, og man har endog erholdt bedre udbytte navnlig af bælgvekster med tilførsel af ringe mængder af bakteriejord end ved anvendelse af Chilisalpeter.

Af *høstningsresultater* fra myr forefandt en mængde belyst saavel med talopgaver som ved prøver af avlingerne, altsammen udvisende gode resultater. Interessant var det at se, hvorledes en og samme varietet kunde udvikle sig forskellig under de forskellige forhold, f. eks. den tyske myrhavre, som udstilledes fra forsøgsstationen i Bremen, var lysebrun og blank i farven og havde i det hele et middel-